
Arkitektskolens Aftagerpanel 2019

Afrapportering fra fagleder

Fagleders redegørelse for hvorledes KADK har fulgt op på aftagerpanelets afrapportering for 2019.

I "Afrapportering, Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel 2019" kan man læse detaljeret om hvorledes de enkelte mål er blevet behandlet i aftagerpanelet hen over året.

Mere konkret har vi på Arkitektskolen arbejdet med Aftagerpanelets anbefalinger på følgende måder:

a) Beskæftigelsessituationen

Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere, og hvad sker der, når/hvis der kommer en ny økonomisk krise? Vil de to tendenser kunne påvirke/styrke hinanden?

- Aftagerpanelet anbefaler følgende: Pas på ikke at blive for tværgående i uddannelsen, hold fast i kerneuddannelsen. Rettidig omhu i forhold til forventet lavkonjunktur i ejendomssektoren i 2020'erne. Vigtigt at få arkitekterne ud andre steder end kun tegnestuer, bl.a. i kommunerne.

Fagleder: Vi har ikke mulighed for at forudse den næste krise i arkitekt erhvervet eller byggesektoren, men vi har hele tiden fokus på at vores studerende skal være godt uddannede i forhold til et bredt arbejdsmarked, så virkningerne af en eventuel krise mindskes. Det betyder også, at man samtidig med en solid kernefaglighed skal have et godt greb om det tværfaglige, for det er ofte netop tværfaglige kvalifikationer, der efterspørges på et bredere arbejdsmarked. Der har gennem en årrække med KADK's "Handlingsplan for et mindre og fokuseret KADK" været fokus på det brede arbejdsmarked, og det følges bl.a. op via praktikken. Der er stor opmærksomhed på, at kommunerne udgør et vigtigt arbejdsmarked og der fokuseres bl.a. på denne gruppe i institutternes dialogpaneler.

- Aftagerpanelet anbefaler, at Arkitektskolen undersøger, hvorfor der ikke bliver ansat så mange nyuddannede, da der bør være efterspørgsel på dem i bl.a. kommunerne. Panelet anbefalede ligeledes en 10-årig fremskrivning af tallene for arkitektbranchen for at få belyst, om der er arkitektmangel om 10 år. Arkitektskolen skal målrette bachelor, praktik og kandidat til andet end bare tegnestuer, så det er godt med fokus på det brede arbejdsmarked. Panelet anbefalede at holde fast i kernekompetencerne for uddannelsen. Det kommende år vil aftagerpanelet nøje følge den obligatoriske praktik på arkitektuddannelsen.

Fagleder: KADK deltager i øjeblikket i et større udredningsarbejde kaldet "undersøgelsen af videnlandskabet for bæredygtig strategisk byudvikling" med deltagelse af en række centrale parter fra byplanområdet. Som en del af projektet bliver der af en ekstern partner lavet en grundig analyse af kommunernes behov og forventninger. Der er desuden netop blevet frigjort en anden stor undersøgelse om fremtidens arbejdsmarked for arkitekter. Analysen er udarbejdet i samarbejde med alle de store partnere i arkitektfaget og viser en række scenarier for faget 10 år ud i fremtiden. Analysen, som viser en potentiel meget betydelig arkitektmangel, vil blive fremlagt for Aftagerpanelet i 2020.

Ad. b) FN's bæredygtighedsmål

Udvikling af betydningen af FN bæredygtighedsmål fremadrettet. Herunder, hvordan det påvirker projekterne og måden hvorpå de arkitektstuderende arbejder og tænker og hvordan målene internt på KADK indarbejdes i praktikordning, efteruddannelse etc.

- Aftagerpanelet anbefaler, at KADK fortsætter arbejdet med FN-målene og er imponeret over, at KADK har taget målene så langt. FN-målene har stor international tyngde, og panelet anbefaler at udbyde et sommerkursus omkring arbejdet med FN-målene. Aftagerpanelet indgår gerne i dialog og proces for næste output og følger arbejdet med verdensmålene nøje. Det kommende år vil man i panelet gerne følge regeringens mål om en reduktion af CO₂-udledningen med 70 %, og desuden have fokus på, hvordan FN's verdensmål spiller ind i arbejdet hermed.

Fagleder: Den oprindelige ide var, at indsatsen omkring FN-målene skulle være 3 år og dermed afsluttes med udgangen af 2019. Men arbejdet med målene har været en stor succes, både indadtil og udadtil, og det er netop blevet besluttet af KADK's bestyrelse, at fokuseringen på verdensmålene fortsætter til 2030. Der forestår på den baggrund en række nye opgaver som allerede er ved at blive igangsat, herunder dybere implementering i undervisningen og på campus. Aftagerpanelet vil løbende blive inddraget.

Ad. c) Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne

Udviklingen af nye og øgede kompetencer som entrepreneurship, byplanlægning og andre områder som kan sikre flere i arbejde, give fleksibilitet over tid og få bredt kendskabet til arkitektur og arkitektoniske kompetencer.

Om Læreranstaltnernes Fælles Byplanskursus:

- Aftagerpanelet anbefaler følgende: At få committed KTR til at levere studerende til kurset. At få "solgt" kurset til de studerende – det er vigtige kompetencer, de studerende kan tilegne sig. Der er ikke nok arkitekter, der laver byplanlægning. Vigtigt med flere spidskompetencer.

Fagleder: Det kommende "Læreranstaltnernes Fælles Byplanskursus" vil være en mulighed for alle kandidatstuderende, uanset institut.

- Aftagerpanelet anbefaler følgende: God ide med sommerkurser, men start med det kursus, hvor KADK skal investere mindst. FN-bæredygtighedsmålene har stor international tyngde, det rumlige æstetiske er kernen, og der bør holdes sommerkursus i dette. Fortællingen om kurserne skal bredes ud – aftagerpanelet hjælper gerne med at brede budskabet ud. Forslag til kursus om æstetik. Få kolleger ind på kurser på KADK. Eksperimenter mere med sommerkurserne og brug dem som prototype. Der bør udbydes et kursus i dagslys.

Fagleder: KADK's første Summer Academy blev succesfuldt afholdt i august 2019. Her mødte der deltagere op til fire forskellige kurser, der tog fat på centrale problemstillinger inden for især bæredygtighedsområdet; et af de mest populære kurser var i dagslys. Kurserne er blevet til på grundlag af bud fra alle institutterne og repræsenterer i høj grad kernefagligheder på KADK. I 2020 udbydes endnu flere kurser.

Om udviklingsprojekt 17: Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelsen:

- Aftagerpanelet anbefaler, at KADK er opmærksom på den kulturforandring, som ændringerne i uddannelsen medfører, og fandt at det vil kræve en forståelse af teknologisporet og ressourcer til bl.a. efteruddannelse af KADK's egne undervisere.

Fagleder: Der er stor opmærksomhed på behovet for efter-videreuddannelse af KADK's egne undervisere. Der sker løbende en generel efter-videreuddannelse, og i år har der yderligere været et større dedikeret kursus i Rhino for mange ansatte. KADK er netop blevet en del af to store

udviklingsprojekter, der vil tilbyde efter-videreuddannelse for mere end 100 ansatte over de næste 3 år. Fælles for begge projekter er, at de foregår i samarbejde med flere relevante eksterne partnere. Det ene er styret af IT-universitetet og handler om didaktik og digital læring, det andet er styret af Aarhus Universitet og fokuserer på det digitale byggeri.

Om erhvervskandidatuddannelsen:

- Aftagerpanelets anbefalinger: Det er et målrettet forløb, og der vil komme mere målrettede kandidater ud herfra. Kandidaterne bør få lettere ved at få job efterfølgende. Det er en fordel for aftagerne, at der er fleksibilitet i studieforløbet. Forventning om større efterspørgsel fra aftagerne i forhold til at have studerende på halv tid – det giver fleksibilitet i forhold til bl.a. konkurrencer.

Fagleder: Erhvervskandidatuddannelsen blev udbudt første gang med start fra sommeren 2019, men der var ikke nok interesserede studerende til at uddannelsen kunne oprettes. Uddannelsen udbydes igen i sommeren 2020 med håb om, at der denne gang er flere, der viser interesse.

Om udviklingsprojekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse:

- Aftagerpanelets anbefalinger: Karriereforløbet og refleksionsrummet kan slås sammen. Brancheorganisationerne kan tænkes med i de igangsatte aktiviteter, også økonomisk; det vil være med til at styrke dialogen. Brug organisationerne til bl.a. port folio udarbejdelse – der er kurser i port folio i Arkitektforeningen. Panelet bakker op om feedback-forløb fra afgangserne.

Fagleder: Der arbejdes forsat videre med formaterne for refleksionssamtaler og karriereforløb, ligesom der løbende er kontakt til bl.a. Arkitektforeningen og FAOD. Området har høj prioritet, da vi skal have vores kandidater i arbejde så hurtigt som muligt.

Om kandidatprogrammet Strategic Design and Entrepreneurship.

- Aftagerpanelets anbefalinger: Der kan komme ekstra fokus på cashflow og businesscases, samt på hvordan de studerende sælger sig selv, og hvor de passer ind. Der er brug for dem i det kommunale, særligt i områdefornyelserne samt til anlægsopgaver, byrumsopgaver m.m., hvor de nye kandidater vil gøre sig godt. De vil desuden blive fantastiske kommunale projektledere.

Fagleder: Vi venter spændt på den første årgang af kandidater fra Strategic Design and Entrepreneurship, som vil blive færdige i sommeren 2020. Der er mange aftagere, der viser interesse for uddannelsen, og det vurderes, at der vil være god interesse for disse kandidater indenfor både den private og den offentlige sektor.

Om den nye kandidatuddannelse for bygningskonstruktører:

- Aftagerpanelets anbefalinger: Super godt initiativ, der bliver spændende at følge. Anbefaler at tænke praksisfolk ind som undervisere, og at tænke tegnestuerne ind i måden uddannelsen tænkes sammen på. Det er vigtigt, at KADK laver en god profil og er præcise i formuleringen. Uddannelsen skal tales op. Det kan blive et stærkt brand for KADK. Taler ind i, at det er bygbart og en styrkelse af KADK. Praksisfokus skal tydeliggøres. KADK bør tale med virksomheder og aftagere inden igangsættelse. Panelet efterspurgte lignende efteruddannelse for det kommunale og for ledere i den offentlige sektor.

Fagleder: Bygningskonstruktøruddannelsen er netop blevet bevilliget på den nye finanslov. Første optagelse bliver i sommeren 2021. Vi oplever allerede nu stor interesse fra mulige kandidater, så det forventes, at der bliver rift om de ca. 25 udbudte pladser. Uddannelsen vil blive udviklet over det næste år, og der vil blive brugt erfarne undervisere med både praksis og forskningsbaggrund. En efteruddannelse for det kommunale og for ledere i den offentlige sektor er ikke for tiden planlagt, men tages med som en ide. Her vil det nok snarere være et masterforløb, der kan tages på deltid, end en fuldtids-kandidatuddannelse, der er brug for.

Om undervisningsevalueringer:

- Aftagerpanelets anbefalinger: KADK bør overveje at gøre den mundtlige feedback obligatorisk og gøre det til en del af et afsluttende undervisningsforløb. Vigtigheden af evalueringerne skal formidles for at få svarprocenten op.

Fagleder: Der arbejdes hele tiden med at få KADK's ret ambitiøse krav til svarprocenter op. Det er tydeligt, at undervisningsevalueringerne bliver mere og mere indarbejdet og virker efter hensigten. Ud over den skriftlige evaluering gives der mundtlig feedback i de fleste moduler, men der er ikke aktuelle planer om at gøre mundtlig feedback obligatorisk, da der allerede er stor mundtlig kontakt mellem undervisere og studerende i langt de fleste moduler, bl.a. gennem hyppige kritikker.

Om afgangsudstillingen:

- Aftagerpanelets anbefalinger: De studerende kommer mere i dybden med deres projekter, når de arbejder sammen to og to, og de træner samarbejdskompetencer, som er et vilkår på arbejdsmarkedet bagefter. Aftagerpanelet ser gerne, at der er flere projekter, hvor de studerende arbejder to og to.

Fagleder: Anbefalingen bifaldes. Vi ser gerne, at der er flere, der laver projekter sammen.

Om KADK:LAB:

- Aftagerpanelet var meget begejstret for denne indsats og anbefaler: KADK bør have øget fokus på samarbejde med erhvervslivet, sponsorater m.m. KADK bør få eksterne ind omkring samarbejde på de nyeste produktionsmetoder. Værkstederne er skolens hjerte; materialesamlingen bør ligge centralt. Der bør være stor fokus på stoffligheden og håndværket, da kun få studerende har en håndværksmæssig forståelse. Værkstederne må ikke blive for tungt og bureaukratisk drevet, men skal også kunne drives af de studerende selv.

Fagleder: Der foregår for tiden et stort udviklingsarbejde omkring udviklingen af KADK:LAB, hvor tværfaglighed og samarbejde med erhvervet også spiller en væsentlig rolle. Målet er, at vi får et KADK:LAB som er åbent og tilgængeligt for alle studerende. KADK:LAB tænkes som stedet, hvor materialekendskab, analog håndværksmæssig kunnen og moderne digitale teknologier mødes. De studerende skal nok ikke drive værkstederne, men vi arbejder med forskellige niveauer af "kørekort" som sikrer, at studerende og forskere har mest mulig åben adgang.

Jakob Brandtberg Knudsen
Fagleder, Arkitektskolen